

Vydáno: 20. června 2022

Poslední studijní cesta proběhla v oblasti Mehedinti v Rumunsku

Poslední z řady studijních cest, která proběhla ve dnech **7. – 10. června 2022** v rámci projektu **MOMAr**, podpořeného z programu **Interreg Europe**, svedla dohromady přes 25 odborníků z pěti evropských regionů, aby navštívili příklady dobré praxe **v regionu Mehedinti v jihozápadním Rumunsku**.

Hostitelem akce byl rumunský partner projektu, region Mehedinti, a zúčastnili se jí partneři z provincie **Zaragoza (Španělsko)**, provincie **Groningen (Nizozemsko)**, **ministerstva pro místní rozvoj a dopravu Saska-Anhaltska (Německo)** a **Regionální rozvojová agentury Jižní Čechy – RERA (Česká republika)**, společně s odborníky ze spolupracujících organizací z každé země. Tato studijní cesta byla poslední z celkových čtyř a jejím cílem byla opět výměna zkušeností o modelech managementu kulturního dědictví mezi evropskými regiony.

Aktivity pro zachování a propagaci kulturního a přírodního dědictví

Studijní cesta v tomto regionu se nesla ve znamení propagace kulturního a přírodního bohatství, stejně jako bohatých tradic regionu, osídleného již od dob římské říše.

První den studijní cesty začal v **muzeu regionu Železná vrata** (Portile de Fier), jak se nazývá soutěska Dunaje na rumunsko-srbském pomezí. Muzeum se nachází v administrativním centru Mehedinti, ve městě **Drobeta-Turnu Severin**. Zde byla studijní cesta oficiálně zahájena za přítomnosti představitelů regionu, místního tisku a televize. Setkání otevřela **Ramona Cupă**, zástupkyně hejtmana regionu Mehedinti, která hovořila o významu muzea v ochraně kulturního odkazu a rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Ocenila přínos projektu MOMAr pro místní aktéry na poli jak památkové ochrany, tak cestovního ruchu. Představitelé projektu MOMAr při této příležitosti zdůraznili význam kulturního dědictví v rámci Evropské unie a potřebu jeho zachování a dalšího rozvoje. Poté skupina navštívila archeologický park a expozice muzea věnované historii regionu a způsobu života prostřednictvím historických artefaktů, modelů, animací, fotografií či tradičních kostýmů.

Po návštěvě muzea následovala plavba po Dunaji za účelem pozorování přírodních skvostů **soutěsky Železná vrata**, která patří k významným celoevropským říčním lokalitám, především pro své přírodní krásy a bohatou kulturní historii. Soutěska Železná vrata hostí také celou řadu endemických druhů rostlin. Součástí plavby byla také návštěva míst spojených s osídlením oblasti, ať už římské nadvlády, kterou reprezentovala tzv. **Trajánova deska** (Tabula Traiana), tureckého dobývání (**jeskyně Veterani**, která sloužila jako úkryt rakouským vojákům) nebo moderní doby (**skalní reliéf boha Decebala**).

Studijní cesta dále pokračovala do vesničky **Eibenthal**, která byla založena v 19. století českými osadníky a patří do oblasti Banátu, kde se nachází několik českých vesnic. Banát se rozprostírá nejen na rumunské straně Dunaje, ale také na srbské, kde je také několik českých vesnic. Eibenthal je stále osídlen především českým obyvatelstvem, nicméně, stejně jako jiné tradiční vesnice, trpí odlivem obyvatel a stárnutím populace. **Tomáš Pospíšil**, zakladatel hudebního festivalu „**Festival Banat**“ a provozovatel místní restaurace představil účastníkům začátky festivalu, jeho postupné rozrůstání a zapojování místní komunity do aktivit s ním spojených. V posledních letech navštěvují festival tisíce návštěvníků, především z České republiky a Rumunska, nicméně se stále častěji objevují i návštěvníci z dalších zemí. Poté představila **Amalia Dumbravă**, expertka národního parku Železná vrata, iniciativu **DigiParks**, která se zaměřuje na prostorové snímání a následnou vizualizaci důležitých objektů v rámci národního parku. Vesnice Eibenthal byla to tohoto programu zařazena jako celek, tzn. bude v jeho rámci vymodelována celá.

Následující cen začal prohlídkou **vodní elektrárny Železná vrata I**, klíčového zdroje elektrické energie, která pokrývá 15% energetické poptávky Rumunska a představuje 40% energie z vodních elektráren v zemi. Součástí prohlídky byla návštěva muzea, které zachycuje nejen výstavbu samotnou, ale především fotografie a předměty z míst, které byly údolní nádrží zatopeny, především ostrov **Ada Kaleh**, který byl významným kulturním bodem dolního toku Dunaje. Přehrada s vodní elektrárnou je sdílena se Srbskem, nicméně každá ze zemí obsluhuje turbíny a generátory na své straně, takže jak rumunská, tak srbská část jsou v podstatě samostatné. Jediným společným prvkem se tak zůstává pouze bezpečnostní přeliv v centrální části hráze.

Další zastávkou byla **jeskyně Balta**, která se nachází na náhorní plošině **Mehedinti Geopark Plateau**. Zde bylo účastníkům studijní cesty představen způsob propojení přírodních krás a kulturního zážitku ve formě ukázek vážné hudby v prostorách jeskyně. Akustické vlastnosti jeskyně výborně doplnily skvělý výkon vystupujících umělců. Další zastávkou byl dřevěný **kostel svatého Mikuláše**, postavený před více než 200 lety, který čeká v brzké době na svou první rekonstrukci, a to díky projektu regionální vlády. Tato iniciativa ukazuje ochotu rumunské správy zachovat místní kulturní dědictví. Konec studijní cesty byl věnován přírodní lokalitě **Ponoarele**. Zde se nachází druhý největší skalní most v Evropě, nazývaný Boží most. Jeho historii a způsob vzniku vysvětlil profesor **Dumitru Borloveanu**. Jedná se o jediný skalní most na světě, po kterém se dá nejen volně chodit, ale po kterém také vede místní komunikace.

Díky této studijní cestě mohli její účastníci objevit region Mehedinti prostřednictvím jeho přírodního a kulturního dědictví. Pro všechny přítomné byla tato studijní cesta příležitostí poznat způsoby správy kulturního dědictví a případně tyto poznatky přenést do svých domovských regionů.

O projektu

Modely managementu venkovského dědictví (MOMAr) je projekt podpořený programem EU Interreg Europe. Projekt chce poskytnout příklady pro strategické zamýšlení nad využíváním kulturních a přírodních památek. Mimo jiné projekt poukazuje na existenci problémů venkovských oblastí – vylidňování venkova,

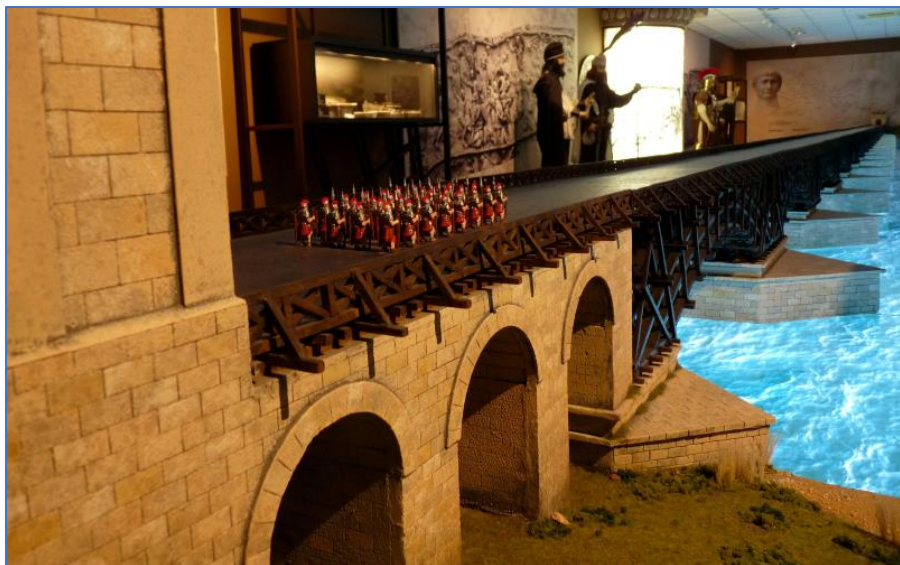
European Union
European Regional
Development Fund

Projekt MOMAr je realizován v rámci programu INTERREG EUROPE a je spolufinancován z prostředků Evropské unie (ERDF) a Jihočeského kraje

stárnutí populace, nevyužívání zdrojů – jejichž identita je mnohdy definována bohatým kulturním dědictvím, v některých případech opravdu výjimečným.

Projekt MOMAr je realizován v rámci programu INTERREG EUROPE a je spolufinancován z prostředků Evropské unie (ERDF) a Jihočeského kraje

Maketa Trajánova mostu (Muzeum Portile de Fier)

Dunajská soutěska Železná vrata

Projekt MOMAr je realizován v rámci programu INTERREG EUROPE a je spolufinancován z prostředků Evropské unie (ERDF) a Jihočeského kraje

Ukázka řemesel v Eibenthalu

Živá hudba v jeskyni Balta

Projekt MOMAr je realizován v rámci programu INTERREG EUROPE a je spolufinancován z prostředků Evropské unie (ERDF) a Jihočeského kraje

Kostelík sv. Mikuláše v Selistey

Skalní most v Ponoarele

European Union
European Regional
Development Fund

Projekt MOMAr je realizován v rámci programu INTERREG EUROPE a je spolufinancován z prostředků Evropské unie (ERDF) a Jihočeského kraje

Kontakt:

Mgr. Matouš Radimec

e-mail: radimec@rera.cz

tel.: 724 155 776

On-line zdroje:

www.rera.cz/cs/mezinarodni-aktivity/momar/

www.interregeurope.eu/momar

<https://twitter.com/momarinterreg>

<https://www.facebook.com/momarinterreg/>

<https://www.instagram.com/momarinterreg/>